

enterprise europe network

Podpora podnikania na dosah ruky

Podnikanie v Portugalsku

Portugalská republika

Táto publikácia bola vydaná Slovenskou obchodnou a priemyselnou komorou (SOPK) ako súčasť projektu Enterprise Europe Network. Projekt je spolufinancovaný Európskou komisiou. Slúži na všeobecnú orientáciu slovenských záujemcov o podnikanie na území Portugalska.

Obsah tejto publikácie nepredstavuje názor ani stanovisko Európskej komisie alebo SOPK. SOPK, Európska komisia, ani žiadna iná osoba pôsobiaca v ich mene, nie je zodpovedná za využívanie informácií, ktoré sú obsiahnuté v tejto príručke.

Príručka neprešla jazykovou úpravou.

Túto príručku vydala:

Podpora podnikania na dosah ruky

Slovenská obchodná a priemyselná komora
Gorkého 9
816 03 Bratislava
Slovenská republika

Telefón: + 421 2 544 33 272
Fax: + 421 2 541 31 159
e-mail: sopkurad@sopk.sk
web: www.sopk.sk

Bratislava 2013
© SOPK

Obsah

1	Úvod.....	4
2	Zakladanie podnikov v Portugalsku	4
3	Poskytovanie služieb samostatne zárobkovo činnými osobami v Portugalsku	5
4	Vysielanie zamestnancov na krátkodobé a dočasné práce do Portugalska	6

1 Úvod

Slováci alebo slovenské spoločnosti môžu voľne vykonávať podnikateľskú činnosť na území Portugalska na základe štyroch slobôd vnútorného trhu Európskej únie.

Štátni príslušníci SR sa môžu bez akýchkoľvek obmedzení zamestnať v portugalskej spoločnosti, založiť si tam vlastnú firmu alebo po oznámení vykonanej slovenským zamestnávateľom byť na určitú dobu vyslaní na krátkodobé a príležitostné práce do Portugalska.

Spoločnosti so sídlom na území SR si môžu v Portugalsku založiť pobočky alebo dcérske spoločnosti, dodávať alebo odoberať výrobky a technológie, vyslať seba alebo svojich zamestnancov na cezhraničné poskytovanie služieb v Portugalsku.

2 Zakladanie podnikov v Portugalsku

Proces založenia podniku sa zjednodušil a vznikli alternatívne metódy: [Empresa Online](#) (možnosť založiť si spoločnosť len cez internet) a [Empresa na Hora](#) (možnosť založiť si spoločnosť za menej ako hodinu doručením dokumentácie do jedného zo špeciálnych úradov ([Lojas da Empresa](#) alebo [Conservatórias de Registo Comercial](#))). Tieto zjednodušené formy nie sú prístupné pre všetky právne formy podnikov a v celej krajine, avšak tradičné metódy sú stále najviac používané.

Základnými krokmi pri zakladaní podniku sú:

1. Ubezpečiť sa u [Registro Nacional de Pessoas Colectivas](#) (RNPC), či je zvolené meno spoločnosti voľné (aj cez internet). Za poplatok 31 EUR je možné rezervovať meno spoločnosti na 48 hodín. RNPC vydáva certifikát o schválení mena spoločnosti alebo o výbere mena už pred pripraveného portugalskými úradmi (tiež na internete). Certifikát má platnosť 90 dní a môže byť obnovený iba raz. Poplatok za schválenie mena podniku je stanovený na 70 EUR a poplatok za vydanie certifikátu na 56 EUR.
2. Zaregistrovať podnik u „one-stopshop“ ([Centros de Formalidades das Empresas](#)). Registrácia podniku je okamžitá a je pri nej vydaný certifikát. Zakladatelia tiež môžu získať ochrannú známku. Je zároveň možné kvôli odvodu daní podať prehlásenie o začiatku podnikateľských aktivít. Pokiaľ nie je toto prehlásenie predložené ihneď pri registrácii podniku, musí sa tak stať do 15 dní od zapísania spoločnosti.
3. Registrácia na miestnom úrade sociálneho poistenia (Direcção Regional de Segurança Social). Zamestnávateľ musí nahlásiť svojich zamestnancov do sociálneho poistenia do 10 pracovných dní po predložení prehlásenia ohľadom odvodov daní a min. 24 hodín pred začiatkom pracovného pomeru. Celý proces je možné uskutočniť na Centros de Formalidades das Empresas. Zamestnancov je možné nahlásiť on-line na <http://www.seg-social.pt/>.
4. Vložiť počiatočný kapitál spoločnosti do správcovskej inštitúcie, na bankový účet otvorený v mene spoločnosti.
5. Nahlásenie sa na Inšpektoráte práce ([Inspeccao-Geral do Trabalho](#)). Prekladá sa nasledujúce: meno podniku a jeho daňové číslo, náplň činnosti podniku, adresa sídla spoločnosti a ostatných prevádzkarní a počet pracovníkov.
6. Zaplatenie kolkovného na daňovej správe (Serviço de Finanças).
7. Registrácia k povinnému úrazovému poisteniu zamestnancov u súkromnej poisťovacej inštitúcie. Registráciu je nutné uskutočniť pred začiatkom podnikateľských aktivít.

Malo by sa vziať do úvahy, že založenie spoločnosti môže byť zjednodušené alebo aj sťažené podľa právnej formy podniku. Veľká pozornosť sa musí klásť na právne predpisy upravujúce založenie

podniku. Centrál Lojas de Empresa môžu pomôcť pri podnikaní, poradiť pri zakladaní podniku a požiadavkách na licencie. Portal da Empresa poskytuje služby, podporné informácie a príručky ako začať podnikáť.

V prípade [regulovaných odvetví](#), na výkon ktorých sú potrebné určité odborné a profesionálne predpoklady, vydanie oprávnenia na podnikanie je podmienené splnením kvalifikačných predpokladov, špecifikovaných pre dané regulované povolanie.

V prípade vyššieho vzdelania sa uznávanie diplomov mení v závislosti od typu štúdia, v prípade zdravotného štúdia sa uznáva diplom vo väčšine prípadov ihneď iné platí v prípade právnického štúdia. Pre viac informácií kontaktujte prosím [PNRQ](#).

3 Poskytovanie služieb samostatne zárobkovo činnými osobami v Portugalsku

Pred tým, ako slovenský živnostník opustí územie SR, aby začal podnikáť v Portugalsku najprv musí splniť podmienky na cezhraničné poskytovanie služieb platné v SR, až potom podmienky platné v krajine určenia, t.j. v Portugalsku.

Podmienky na vysielanie živnostníkov platné v SR:

- potvrdenie o tom, že existuje práca, ktorá ňou musí byť vykonaná v Portugalsku (zmluva o dielo alebo objednávka z portugalskej strany)
- potvrdenie o tom, že živnostník vykonáva hospodársku činnosť na území SR, spravidla najmenej 2 mesiace (osvedčenie o živnostenskom podnikaní)
- potvrdenie o tom, že živnostník urobí všetky opatrenia, aby sa mohol po ukončení svojich prác v Portugalsku vrátiť sa na Slovensku a pokračovať v jeho doterajších aktivitách (zaplatenie poistného za príslušné obdobie, existujúca prevádzka apod.)

Po splnení všetkých týchto podmienok miestne príslušná pobočka Sociálnej poisťovne živnostníkovi vydá potvrdenie A1, ktorý potvrdzuje, že splnil podmienky na vyslanie a že je oslobodený od platenia odvodov do portugalského systému sociálneho zabezpečenia.

V prípade regulovaných povolání je potrebné, aby živnostník príslušným portugalským úradom preukázal, že má dostatočné kvalifikácie na výkon týchto prác v Portugalsku. Tento účel najlepšie plní doklad o povahe a dĺžke praxe, ktorý vydáva miestne príslušný obvodný úrad podľa toho, kde má samostatne zárobkovo činná osoba svoje sídlo. Aby živnostník nemusel absolvovať rozdielové skúšky alebo iné kompenzačné opatrenia, v prípade regulovaných odborov je potrebné mať prax v príslušnom odbore najmenej dva roky za predchádzajúcich 10 rokov.

Všetky SZČO sa musia zaregistrovať pre potreby odvodov dane z príjmu, sociálneho poistenia a registrovať sa v súvislosti s odvodmi DPH. Každá osoba, ktorá v Portugalsku dosahuje príjem obdrží identifikačné číslo (NIF - Número de Identificação Fiscal) od Generálneho daňového riaditeľstva (Direcção Geral dos Impostos) na Ministerstve financií (na úrade nazývanom jednoducho [Finanças](#)). Pre podrobnejšie informácie sa oplatí kontaktovať centrálnu obchodnú komoru ([Câmara de Comércio e Indústria Portuguesa do Centro](#)), miestnu obchodnú komoru, [podnikateľské asociácie](#), prípadne najbližšiu radnicu ([Câmara Municipal](#)). Bližšie informácie pre autonómne ostrovy Azory a Madeira poskytnie obchodná komora [ACIF - Câmara do Comercio e Indústria da Madeira](#).

4 Vysielanie zamestnancov na krátkodobé a dočasné práce do Portugalska

Pred tým, ako slovenský zamestnávateľ vyšle svojho zamestnanca na služobnú cestu do Portugalska najprv musí splniť podmienky na vysielanie platné v SR, až potom podmienky platné v krajine určenia, t.j. v Portugalsku.

Podmienky na vysielanie zamestnancov platne v SR:

- zamestnávateľ môže vyslať len svojich zamestnancov, ktorých zamestnáva najmenej mesiac,
- pracovnoprávny vzťah s vyslaným pracovníkom musí trvať počas celej doby vyslania, preto je potrebné mať kópiu pracovnej zmluvy ako dôkaz tohto pracovnoprávneho vzťahu,
- zamestnávateľ musí naďalej vykonávať svoju zvyčajnú ekonomickú činnosť na území SR aj pred vyslaním (najmenej dva mesiace) aj po (výpis z príslušného registra, osvedčenie o živnostenskom podnikaní),
- odmeny pre zamestnanca počas celej doby vyslania sú vyplácané vysielajúcim podnikom,
- zamestnanec vykonáva prácu v prijímajúcej krajine v prospech vysielajúcej firmy a na základe zmluvy o výkone práce za odplatu uzatvorenej medzi vysielajúcou firmou a stranou, pre ktorú sú služby určené (zmluva o dielo alebo objednávka z portugalskej strany),
- zamestnanec nie je vyslaný nahradiť iného zamestnanca, ktorému skončila doba vyslania.

Po splnení všetkých týchto podmienok zamestnávateľovi vydá miestne príslušná pobočka Sociálnej poisťovne potvrdenie A1 za každého vyslaného zamestnanca, ktoré potvrdzuje, že ako zamestnávateľ splnil podmienky na vyslanie svojich zamestnancov a je oslobodený od platenia odvodov za zamestnancov do portugalského systému sociálneho zabezpečenia.

Podmienky na vysielanie zamestnancov do Portugalska

Od februára 2009, je potrebné najmenej 5 dní pred vyslaním zamestnancov do Portugalska toto vysielanie oznámiť, pričom sa uvádza trvanie vyslania, miesto vyslania (pracovné), identita vyslaného pracovníka a jeho príjemcu. Príslušné úrady však vysielanie pracovníkov nepodrobujú prehnanej kontrole a v praxi vyžadujú iba doloženie skutočnosti, že pracovník je zdravotne a sociálne poistený inom štáte. V kontinentálnom Portugalsku sa toto oznámenie uskutočňuje na miestne príslušnom Obvodnom stredisku sociálneho zabezpečenia (Centro Distrital de [Seguranca Social](#)), prípadne na mieste sústredujú služieb pre občanov ([Loja do Cidadao](#)), kde sa vybavujú bežné záležitosti, vydávajú potvrdenia a doklady, v záujme zníženia byrokracie. V autonómnych oblastiach ostrova Madeira a Azorských ostrovov je príslušným úradom Krajské riaditeľstvo sociálneho zabezpečenia ([Direccao Regional de Seguranca Social](#)). V prípade vyslania presahujúceho lehotu 12 mesiacov, je potrebné obrátiť sa na Oddelenie medzinárodných zmlúv vo veci sociálneho zabezpečenia (Departamento de Acordos Internacionais de Seguranca Social).

Na mieste výkonu činnosti musia byť k dispozícii nasledovné doklady: formulár A1, európska karta zdravotného poistenia a identifikačný doklad.

Portugalský inšpektorát práce je styčnou kanceláriou pre vyslaných pracovníkov a poskytuje informácie o zákonných ustanoveniach vzťahujúcich sa na vyslaných pracovníkov. Spolupracuje s orgánmi zodpovednými za kontrolu podmienok zamestnávania v iných členských štátoch a poskytuje informácie o týchto podmienkach.

Počas celej doby vysielania vysielajúca spoločnosť je povinná dodržiavať povinnosti v oblasti pracovného práva Portugalska, najmä čo sa týka:

- maximálnej dĺžky pracovnej doby (40 hod/pracovný týždeň, v prípade kolektívnej zmluvy sa môže pracovná doba zvýšiť o 4 hodiny) a minimálnej doby odpočinku (zamestnanci majú nárok na 1-2 hod poskytnuté tak, aby nepracovali dlhšie ako 5 hodín nepretržite),
- minimálnej dĺžky platenej dovolenky 22 pracovných dní za kalendárny rok,
- minimálnej mzdy, vrátane sadzieb za nadčasy, kolektívnych dohôd alebo ustanovenia o spravodlivej mzde
- ochrany zdravia, bezpečnosti a hygieny pri práci,
- ochranných opatrení pri práci tehotných žien alebo žien krátko po pôrode, detí a mladistvých,
- rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami a ostatných ustanovení o diskriminácii.

Kontaktné údaje:

Slovenská obchodná a priemyselná komora
Útvar Európskej únie

Gorkého 9
816 03 Bratislava
Slovenská republika

Telefón: + 421 2 544 33 272

Fax: + 421 2 541 31 159

e-mail: sopkurad@sopk.sk

web: www.sopk.sk

Obsah tejto publikácie nepredstavuje názor ani stanovisko Európskej komisie alebo SOPK. SOPK, Európska komisia, ani žiadna iná osoba pôsobiaca v ich mene, nie je zodpovedná za využívanie informácií, ktoré sú obsiahnuté v tejto príručke.

www.enterprise-europe-network.sk

